

Herşey İçin Geç Olmadan, Vazgeçin!

Sekreteryasını Şubemizin yürüttüğü İzmir Nükleer Santral Karşıtı Platform tarafından 6 Kasım 2007 tarihinde Nükleer Güç Santrallerinin Kurulması ve İşletilmesi ile Enerji Satışına İlişkin Yasa Tasarısı'nın yasalaşmaması konusunda basın açıklaması yapıldı. Açıklamanın ardından TBMM Meclis Başkanı, Enerji Komisyonu üyeleri, Meclis'te grubu bulunan siyasi parti başkanları ve İzmir milletvekillerine mektup gönderildi. Açıklamada şunlar dile getirildi:

Ülkemizin öncelikle ve ivedi olarak çözüm bekleyen sorunları yığılmış dururken, TBMM'nin yeni yasama dönemi başlar başlamaz AKP Hükümetince ilk gündem maddelerinden biri olarak teklif edilen "Nükleer Güç Santrallerinin Kurulması ve İşletilmesi ile Enerji Satışına İlişkin Yasa Tasarısı"; tüm toplumsal, siyasal, sosyal, bilimsel, ekonomik, çevresel, hukuki argümanları sıfırlayarak, neden ve neyin uzantısında bu denli ısrarla ve inatla yasalaştırılmak isteniyor diye soruyoruz.

Ülkemizin yaşamsal hizmet alanı olan enerjide, 1980'li yıllardan itibaren yoğun olarak gündeme getirilen neoliberal politikaların uygulanması paralelinde, IMF ve Dünya Bankası gibi kuruluşların direktifleri doğrultusunda kamunun küçültülerek, sermayeye karlı alanlar yaratma modeli oluşturulmuştur. Bu bağlamda, sektörün merkezi bütünsel yapısı tahrip edilmiş, tüm uygulamalar özelleştirmeye dönük gerçekleştirilmiş, doğal kaynaklarımız yok sayılırken, ülkemiz dışa bağımlı duruma getirilmiş ve ekonomimiz milyarlarca dolar zarara uğratılmıştır.

AKP iktidarı simgesel ampulünü gösterip, toplumu her geçen gün daha fazla karanlığa sokmaktaki kararlılığıyla bu kez nükleer enerji santrallerini Türkiye gündemine getirerek, ülkeyi enerji alanında çıkışı belirsiz, uzun ve ışısız bir tünel sokmaktadır.

Türkiye'de enerji alanında eksik olan ne yenilenebilir enerji kaynak potansiyeli, ne bilgi ne para ne de insan gücüdür. Eksik olan; bu unsurların akışını yönlendiren, çıkarılan yasalar ile dengede tutan stratejik planlama ilkeleri ve uzun erimli yatırım projeleridir. "Enerji yetmezliği" denilen noktada 41.000 MW kurulu güce rağ-

men, 28.000 MW puant gücün karşılanmasında sistemde zorlanma yaşanmaktadır. Üretim-iletim-dağıtımda kayıpların, hükümet yetkililerinin ağızlarına sakız ettikleri söylemlerle değil, bakım, onarım, yenileme gibi icraatlarla üzerine gidilerek alt değerlere çekilmesi, enerjinin etkin ve verimli kullanılması, doğru ve gerçekçi tedbirler alınarak, çevreci bir yaklaşımla çalıştırılan santrallerin kapasite kullanım oranlarının yükseltilmesi gerekmektedir.

Ülke yararı gözetmeksizin, ulusal hedef ve programlardan özenle uzak durarak çıkar politikaları güden karar vericiler, sektörel kuruluşların bütünsel yapısını ekonomik ve siyasi rant hevesleriyle geçmişte parçalamışlardır. Bugün ise AKP iktidarı, direksiyonu Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nda, pedalları Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nda, vites kolu Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'ndaki enerji arabasını, doğal gazda, mobil santralde, Yı-YİD modellerinde, özelleştirmede olduğu gibi sık sık kaza yaptırarak, artık işletilemez duruma getirmiştir. Her kazanın

faturasını da yoksulluk sınırındaki ülkemiz insanlarına ödetmiştir. Türkiye enerji sektörünü daralan pazar paylarını büyütme amacındaki nükleer lobilere açmakla, kırmızı ışıkta geçmek arasında hiçbir fark yoktur!

İnsanın doğayla bütünsel yaşam çizgisinde "sürdürülebilir kalkınma"ya dönük teknolojik projelerin özellikle enerji alanında geliştirildiği ülkelerde nükleer santral konusu tüm boyutlarıyla ele alınarak, çıkarılan yasaların sayfalar tuttuğu bilinmekteyken TBMM gündemindeki NES Yasa Tasarısı tercüme özeti, derleme ve ısmarlama bir yasa olduğunu biçem ve içeriğiyle göstermektedir. Bu yasa tasarısı açıklık ve netlik taşımamakta, asal eksendeki konuları yönetmeliklere bırakmaktadır.

Nükleer santral lobilerinin ve onların Türkiye'deki uzantılarının iddia ettikleri gibi dünyada yalnız üç adet nükleer santral kazası yaşanmadı. Uluslararası Atom Enerji Ajansınca sadece 2006 yılında raporlanan "89 adet kaza" bulunmaktadır. Ülkelindeki gökdelen ve tüm binalarını deprem riski gözeterek tesis eden

Japonlar bile 6.8 aletsel büyüklüğündeki Temmuz 2007 depreminde Nigita'daki ülkenin en büyük santralında çatlama sonucu radyoaktif sızıntı oluşması nedeniyle santralı kapatmak zorunda kalmışlardır.

Siyasal iktidarca bir an önce yasalaştırılmak istenen tasarıyla Türkiye topraklarında kurulması ısrarla dayatılan nükleer santrallar, ülkemiz jeolojik yapısı ve mevcut aktif fay hatları gerçeğiyle ayrıca çok riskli ve tehlikelidir. "Aceleyle getiren yok, acele işe şeytan karışır" diyen Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sn. Hilmi Güler, Türkiye'ye nükleer santral kurmak inatıyla, şeytanı rehber edinmiş olup, ülkeyi sonu belirsiz bir noktaya götürmektedir.

Nükleer enerji santralının sonlu yakıtlı, finansman, yatırım, işletim, sö-

küm, atık maliyetleri açısından en pahalı, küresel ısınmayı arttırıcı, ekolojik dengeyi bozucu, üretim güvenliği, kaza riski açısından en tehlikeli olduğu bugün tüm veriler ışığında netlikle bilinmekteyken, soruyoruz; dünyada nükleer endüstrinin dibe vurduğu gelen ve bu dönemi "Nükleer Rönesans" tanımıyla ortaya koyan siyasal iktidar neyin peşindedir?

... Ve biz; Türkiye'de nükleer enerji santralı kurulmasına "Hayır" diyen 100.000 kişinin imzasını TBMM'ne taşıyanlar, meslek odaları, sivil toplum kuruluşları, sendikalar, siyasi partiler, bilim insanları ve her kesimden konuya duyarlı yurttaşların oluşturduğu ve sekreteryasını TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası'nın yürüttüğü Nükleer Karşıtı Platform olarak,

TBMM'deki Sayın Milletvekillerimize buradan bir kez daha sesleniyoruz;

-Türkiye'nin nükleer enerji santralına gereksinimi yoktur.

-Yaşamımızın temel çizgisindeki tercihlerinizle, kendi yaşamınızı ve gelecekteki yaşamların belirleyicisi olacağınızı asla unutmayın.

-Nükleer lobilerin karları arttırmaya endekli, insan, doğa, enerji, ekonomi zararlısı santrala ilişkin yasa tasarısının Meclis'ten geçirilmesine izin vermeyin.

-Ülkemizde nükleer enerji santralı kurulmasına dönük girişimlerden

-Her şey için çok geç olmadan, derhal vazgeçin!

Kamuoyuna duyurulur.

İzmir Nükleer Karşıtı Platform Sekreteryası adına

EMO İzmir Şubesi Yön. Krl.

Nükleer Güç Santrallarının Kurulması ve İşletilmesi ile Enerji Satışına İlişkin Yasa

TBMM'den 8 Mayıs 2007 tarihinde geçirilen, ancak 10. Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer tarafından Anayasa'ya ve kamu yararına aykırılıklar içerdiği için (kısmen) veto edilen "Nükleer Güç Santrallarının Kurulması ve İşletilmesi ile Enerji Satışına İlişkin Yasa Tasarısı", 7-8 Kasım 2007 tarihlerinde yeniden TBMM gündemine getirildi.

6 Kasım 2007 tarihinde İzmir Nükleer Karşıtı Platform (NKP) Sekreteryalığını yürüten Şubemiz Yönetim Kurulu adına NKP Sözcüsü A. Cumhuriyet Alpaslan tarafından Cumhuriyet Meydanı'nda yapılan basın açıklamasıyla, Türkiye'nin nükleer enerji santrallarına gereksinimi olmadığı kamuoyuna iletildi. Basın açıklamasının ardından üyelerimiz ve NKP katılımcılarınca TBMM Başkanı, Meclis'te grubu bulunan siyasi parti başkanları, TBMM Sanayi Ticaret Enerji Tabii Kaynaklar, Bilgi Teknoloji Komisyonu Başkanı ve üyesi milletvekilleri ile İzmir milletvekillerine anılan yasa tasarisinin Meclis gündeminden çekilmesini yönünde yazılan mektuplar postlandı.

"Nükleer Güç Santrallarının Kurulması ve İşletilmesi ile Enerji Satışına İlişkin Yasa Tasarısı", 9 Kasım 2007 tarihinde 5710 sayıyla bir kez daha Meclis'ten geçirildi.

Nükleer enerji gibi ülke geleceğini ve insanların yaşamlarını doğrudan ilgilendiren, yalnız teknik ve ekonomik gerekçelerle açıklanamayacak böylesi siyasi bir tercihin, dünya örneklerinde olduğu gibi referanduma dek uzanan bir süreç gerektirdiği halde, TBMM'de oy kullanan 235 milletvekilinden 219'unun "evet" oyuyla sadece 9 saat süren bir görüşme sonrasında kabul edilmiş olması üzücü ve ürkütücüdür.

Elektrik Mühendisleri Odası yasanın TBMM'de kabul edildiği gün Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'den konuya ilişkin görüşlerimizin iletilmesi için randevu talep etmiştir. Ancak Cumhurbaşkanı talebimizi yanıtlamadığı gibi gerekli olan inceleme süresini bile tümüyle kullanmadan Yasayı hızla onaylamıştır.

21 Kasım 2007 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe

giren Nükleer Enerji Santral Yasası'na göre; TAEK 1 ay içinde şirketlerin karşılama gereken ölçütleri belirleyecek. Bu sürede Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı yarışma şartlarının, şirket seçiminin, yer tahsisinin, lisans konusunun, teşviklerin, yakıt teminin seçim sürecinin usul ve esaslarına ilişkin yönetmelikler düzenleyecek. Yönetmeliklerin Bakanlar Kurulunca onaylanması sonrası NES için yine 1 ay içinde TETAŞ tarafından teklif almak için ilana çıkılacak ve alınan tekliflerden TAEK tarafından belirlenen ölçütleri karşıladığı yine TAEK tarafından belgelenen şirketlerin teklifleri yarışmaya sokulacak. Alınan teklifler TETAŞ tarafından değerlendirilecek olup, teklifi uygun bulunan şirkete Bakanlar Kurulu'ndan onay aldıktan sonra, EPDK tarafından ilgili mevzuat çerçevesinde lisans verilecek. Ayrıca, söz konusu şirket ile TETAŞ arasında santralin işletmeye girmesinden itibaren 15 yıl süreyle enerji satışını / alımını düzenleyen anlaşma yapılacaktır.